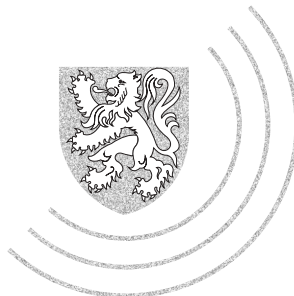

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2001-2002

13 maart 2002

VOORSTEL VAN DECREET

**– van de heren Dany Vandenbossche, Dirk De Cock, Gilbert Van Baelen
Cis Schepens en Dirk Holemans –**

**houdende wijziging van verschillende bepalingen betreffende de haard- en standplaatstoelage
en het vakantiegeld van het gemeente- en provinciepersoneel**

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

1. Algemene situering

Dit voorstel van decreet heeft betrekking op de volgende wettelijke bepalingen :

- artikel 148 van de Nieuwe Gemeentewet ;
- artikel 72 van de wet van 14 februari 1961 voor economische expansie, sociale vooruitgang en financieel herstel ;
- de Provinciewet ;
- artikel 8 van het koninklijk besluit nr. 474 van 28 oktober 1986 tot opzetting van een stelsel van door de staat gesubsidieerde contractuelen bij sommige plaatselijke besturen.

1.1. De oorspronkelijke tekst van artikel 148 van de Nieuwe Gemeentewet en artikel 72 van de wet van 14 februari 1961 voor economische expansie, sociale vooruitgang en financieel herstel (verder te noemen Eenheidswet)

Artikel 72 van de wet van 14 februari 1961 voor economische expansie, sociale vooruitgang en financieel herstel (de zogenaamde Eenheidswet) luidt als volgt :

“De provinciale en gemeentelijke agenten genieten ook, onder dezelfde voorwaarden als het personeel der ministeries, de volgende toelagen : haard- en standplaatstoelage, kinderbijslagen, vakantiegeld en gezinsvakantiegeld.

Geen enkele andere toelage of vergoeding mag worden toegekend dan binnen de grenzen van de door de Koning vastgestelde algemene bepalingen.”

Bij de coördinatie van de gemeentewet als ‘Nieuwe Gemeentewet’ (wet van 26 mei 1989 tot bekrachtiging van het koninklijk besluit van 24 juni 1988 tot codificatie van de gemeentewet onder het opschrift Nieuwe Gemeentewet) werd de inhoud van artikel 72 van de Eenheidswet voor het gemeentepersoneel integraal overgenomen in artikel 148 van de Nieuwe Gemeentewet. In artikel 148 stond dus :

“Het gemeentepersoneel geniet onder dezelfde voorwaarden als het personeel der ministeries volgende toelagen : haard- en standplaatstoelage, kinderbijslagen, vakantiegeld en gezinsvakantiegeld. Geen enkele andere toelage of vergoeding mag worden toegekend dan binnen de grenzen van de door de Koning vastgestelde bepalingen.”

Door de wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de staatshervorming verviel het laatste lid van artikel 148.

Het huidige artikel 148 van de Nieuwe Gemeentewet beperkt zich dus tot de vaststelling dat het gemeentepersoneel onder dezelfde voorwaarden als het personeel van de ministeries recht heeft op een “haard- en standplaatstoelage, kinderbijslagen, vakantiegeld en gezinsvakantiegeld”.

Belangrijk is de vaststelling dat artikel 72 van de Eenheidswet niet werd opgenomen in de Provinciewet van 30 april 1836 en ongewijzigd bleef voor het provinciepersoneel.

1.2. Haard- en standplaatstoelage, kinderbijslag, vakantiegeld en gezinsvakantiegeld van het gemeente- en provinciepersoneel

Artikel 148 van de Nieuwe Gemeentewet en artikel 72 van de Eenheidswet impliceren, althans in hun oorspronkelijke lezing, dat :

- 1° in de genoemde wetten het recht van het gemeentepersoneel en van het provinciepersoneel op een haard- en standplaatstoelage, kinderbijslag, vakantiegeld en gezinsvakantiegeld werd vastgesteld ;
- 2° dit recht geldt onder dezelfde voorwaarden als voor het personeel van de ministeries ;
- 3° de bepalingen terzake voor het personeel van de ministeries de jure ook van toepassing zijn op het gemeente- en provinciepersoneel. Dat betekent concreet dat die bepalingen rechtstreeks van toepassing zijn en dat de gemeente- en provincieraden hierin niet zelf regelend kunnen optreden.

Die bepalingen gelden voor het statutaire personeel van de gemeenten en provincies. De haard- en standplaatstoelage wordt ook betaald aan het contractuele personeel.

2. De gevolgen op artikel 148 van de Nieuwe Gemeentewet en op artikel 72 van de Eenheidswet, van de regionalisering van de bevoegdheid voor de organieke wetgeving voor de gemeenten en de provincies

2.1. Bevoegdheidsverdeling

De bijzondere wet houdende overdracht van diverse bevoegdheden aan de gewesten en de gemeenschappen van 13 juli 2001, artikel 4, wijzigt de bijzondere wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980 in die zin dat de gewesten voortaan ook bevoegd zijn voor "de samenstelling, de organisatie, bevoegdheid en werking van de provinciale en gemeentelijke instellingen, met uitzondering van (...) – de organisatie van en het beleid inzake de politie, met inbegrip van artikel 135, § 2 van de nieuwe gemeentewet, en de brandweer."

De bevoegdheid voor de organieke wetgeving over de gemeenten en provincies houdt onder andere de beleidsbevoegdheid inzake de rechtspositieregeling van het personeel van gemeenten en provincies in. Dat laatste geldt echter niet voor het personeel van politie en brandweer. De genoemde bijzondere wet van 13 juli 2001 formuleert uitdrukkelijk deze uitzondering, zodat de federale overheid hiervoor bevoegd blijft. De federale overheid blijft ook bevoegd voor de pensioenstelsels van het gemeenten- en provinciepersoneel. Ook dat wordt uitdrukkelijk in artikel 4 van de genoemde bijzondere wet vastgesteld.

De federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten beschikken over die bevoegdheden die hen toegewezen worden door een bijzondere wet (art. 35, 38 en 39 GW). De bevoegdheden werden opgesomd in de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Artikel 6, VI, 12° van de genoemde bijzondere wet bepaalt dat alleen de federale overheid bevoegd is voor "het arbeidsrecht en de sociale zekerheid."

Voor het bestaande artikel 148 van de Nieuwe Gemeentewet en voor het huidige artikel 72 van de Eenheidswet betekent de bevoegdheidsverdeling tussen de federale overheid en de gewesten zoals die sinds het zogenaamde Lambermontakkoord gestalte kreeg, dat het Vlaamse Gewest bevoegd is om de genoemde artikelen te wijzigen en regelend op te treden in de materie van de haard- en standplaatstoelage en van het vakantiegeld van het statutaire personeel.

De kinderbijslag is echter een federale bevoegdheid. Hetzelfde geldt voor het vakantiegeld van het gewone contractuele personeel (cfr. infra).

De regeling voor het vakantiegeld van de gesubsidieerde contractuele personeelsleden, vastgesteld in artikel 8 van het koninklijk besluit nr. 474 van 28 oktober 1986 tot opzetting van een stelsel van door de staat gesubsidieerde contractuelen bij sommige plaatselijke besturen, ressorteert sinds 1988 onder de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest. Dat volgt uit de gewestbevoegdheid voor de tewerkstellingsprogramma's. Zolang er geen divergentie was tussen de vakantiegeldregelingen van het federale, het Vlaamse en het lokale personeel, was er geen reden om artikel 8 te wijzigen.

Pro memorie : de bevoegdheidsoverdracht is niet van toepassing op het personeel van politie en brandweer.

2.2. Concrete gevolgen van de regionalisering van de Nieuwe Gemeentewet en van de Provinciewet voor artikel 148 van de Nieuwe gemeentewet en artikel 72 van de Eenheidswet

Vanaf 1 januari 2002 wordt het Vlaams Parlement, respectievelijk de Vlaamse regering de rechtstreekse beleidsopvolger van de federale kamers, respectievelijk de Koning voor de organieke regels met betrekking tot de gemeenten en de provincies.

Als de bestaande tekst van artikel 148 van de Nieuwe Gemeentewet en van artikel 72 van de Eenheidswet niet gewijzigd wordt, krijgt de verwijzing naar "onder dezelfde voorwaarden als het personeel der ministeries" althans voor de materies waarvoor de gewesten bevoegd zijn, de betekenis van : onder dezelfde voorwaarden "als het personeel van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap", waarbij het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap gezien moet worden als 'de diensten van de Vlaamse regering'.

Het behoud van de bestaande teksten van de genoemde artikelen brengt ongewild de facto een beleidswijziging voor het provincie- en gemeentepersoneel tot stand. Voor het vakantiegeld blijkt die beleidswijziging ingrijpend te zijn.

De jure, d.i. zonder dat de gemeente- en provincieraden iets ondernemen, is dan immers voor de aangelegenheden, opgesomd in artikel 148 en 72 waarvoor de gewesten bevoegd werden, in casu het vakantiegeld voor het statutaire personeel van de gemeenten en het statutaire en contractuele personeel van de provincies en de haard- en standplaats-

toelage, de regeling van toepassing zoals voor het personeel van het ministerie van de Vlaamse gemeenschap. Dat zijn dus de regels voor het vakantiegeld en de haard- en standplaatstoelage, vastgesteld in het besluit van de Vlaamse regering van 24 november 1993 houdende organisatie van het ministerie van de Vlaamse gemeenschap en de regeling van de rechtspositie van het personeel (verder VPS te noemen).

Ook de gesubsidieerde contractuele personeelsleden bij de gemeenten zouden dan vakantiegeld ontvangen zoals de personeelsleden van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Die nieuwe situatie zou vervolgens ook een weerslag hebben op de OCMW's. Krachtens artikel 42 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn hebben de statutaire personeelsleden van de OCMW's eenzelfde haard- en standplaatstoelage en vakantiegeld als de statutaire personeelsleden van de gemeente.

Het behoud van de bestaande tekst van artikel 148 van de Nieuwe Gemeentewet en 72 van de Eenheidswet kan inzake de kinderbijslag dan weer tot verwarring leiden. Hier geldt namelijk, gezien de federale bevoegdheid, geen wijziging van betekenis.

Er ontstaan dus als gevolg van die situatie enkele juridische knelpunten. Belangrijker is echter dat die situatie met betrekking tot het vakantiegeld op korte termijn tot een substantiële en automatische verhoging van de uitgaven voor de genoemde lokale overheden zal leiden. Wij wensen dat te vermijden.

3. Motieven voor de wijzigingen. Doestellingen van het voorstel van decreet

3.1. Haard- en standplaatstoelage

De regeling die krachtens de oorspronkelijke lezing van artikel 148 van de Nieuwe Gemeentewet en van artikel 72 van de Eenheidswet rechtstreeks van toepassing is op het gemeente- en provinciepersoneel is die van het koninklijk besluit van 26 november 1997 tot vervanging, voor het personeel van sommige overheidsdiensten van het KB van 30 januari 1967 houdende toekenning van een haardtoelage of een standplaatstoelage aan het personeel van de ministeries, zoals gewijzigd op 27 mei 1999 en 20 juli 2000.

Door de regionalisering heeft het personeel van de gemeenten en de provincies voortaan recht op een haard- en standplaatstoelage zoals het personeel van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

In het VPS werd de regeling van het koninklijk besluit van 30 januari 1967 houdende toekenning van een haardtoelage of een standplaatstoelage aan het personeel der ministeries overgenomen (VPS, deel XIII, titel 3, hoofdstuk 7, artikelen XIII, 86 tot en met 90). Omdat de stand disponibiliteit niet bestaat in het VPS, is de bepaling van artikel 5 van het genoemde koninklijk besluit van 30 januari 1967 die voorschrijft dat men geen recht heeft op een haard- en standplaatstoelage wanneer men zich in de stand disponibiliteit bevindt, in het VPS weggelaten. Dat is een verschilpunt met de federale regeling en dus ook met de oorspronkelijke regeling voor het gemeente- en provinciepersoneel.

Inmiddels is de Vlaamse regering zelf bevoegd voor de vaststelling van de haard- en standplaatstoelage en is zij niet meer gebonden aan de federale regeling. Zodoende kunnen er ook andere divergenties met deze federale regeling ontstaan (bijvoorbeeld in verband met de hoogte van de grensbedragen voor het recht op een haard- of standplaatstoelage), die een rechtstreekse repercussie zullen hebben op de gemeenten en de provincies.

Specifiek in verband met de stand disponibiliteit stelt artikel 5 van het koninklijk besluit van 26 november 1997, dat het koninklijk besluit van 30 januari 1967 vervangt, eveneens: "De in disponibiliteit gestelde ambtenaren genieten noch een haardtoelage, noch een standplaatstoelage." Voor de gemeenten en provincies is die bepaling relevant voorzover de stand disponibiliteit er bestaat en ook toegepast wordt in diverse situaties. In één geval is ze zelfs verplicht.

Het koninklijk besluit van 26 december 1938 betreffende de pensioenregeling van het gemeentepersoneel bepaalt in artikel 35 dat de gemeenten vrij zijn een disponibiliteitsstelsel in te voeren voor het personeel dat in die stand kan worden geplaatst. Als de gemeentebesturen van dit recht gebruikmaken, zijn ze verplicht aan de personeelsleden in de stand disponibiliteit "ten minste even voordelige voorwaarden te waarborgen" als deze die voor het personeel van het hoofdbestuur van het ministerie van Binnenlandse Zaken, m.a.w. voor het rijkspersoneel, gelden, en dat zowel voor het wachtgeld als voor de duur van de disponibiliteit. Krachtens hetzelfde artikel 35 is de stand disponibiliteit zelfs verplicht in één bepaalde concrete situatie, namelijk wanneer een gemeenteamb-

tenaar op rust moet worden gesteld zonder dat hij het vereiste aantal dienstjaren heeft om gepensioneerd te kunnen worden en hij ook niet definitief arbeidsongeschikt verklaard werd.

De facto worden dan ook diverse vormen van disponibiliteit toegepast op de statutaire personeelsleden van de gemeenten (en de provincies). In de meeste gevallen wordt aan het personeelslid in de stand disponibiliteit een wachtgeld toegekend, berekend op basis van het laatste salaris in de stand dienstactiviteit. Volgens de federale regels in verband met de haard- en standplaatstoelage, is die haard- en standplaatstoelage niet verenigbaar met het wachtgeld van een personeelslid in de stand disponibiliteit.

Tegenover de vaststelling dat de bepalingen van het VPS inzake de haard- en standplaatstoelage bij de toepassing op personeelsleden van de lokale besturen in de stand disponibiliteit een lacune vertonen, staat echter de kanttekening dat die lacune slechts op een gering aantal gevallen betrekking heeft. Het is inderdaad zo dat het totale aantal personeelsleden in de lokale sector dat zich in de stand disponibiliteit bevindt, beperkt is. Bovendien wordt de haard- en standplaatstoelage slechts uitgekeerd tot het niveau van een bepaald jaarsalaris, waardoor enkel de personeelsleden van niveau E en D en sommige personeelsleden van niveau C er recht op hebben.

De meest voorkomende situatie is de zogenaamde 'disponibiliteit wegens ziekte of gebrekkigheid'. Bij toepassing van de statutaire bepalingen die gelden voor het personeel van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, zouden de lokale personeelsleden in die stand hun haard- en standplaatstoelage niet verliezen voor de bepaling van hun wachtgeld. De financiële impact daarvan is echter, door het geringe aantal personen waarop dat slaat, verwaarloosbaar. Bovendien zou een toepassing van de bepalingen van het VPS geen strijdigheid opleveren met het bovengenoemde artikel 35 van het koninklijk besluit van 26 december 1938 betreffende de pensioenregeling van het gemeentepersoneel, omdat de regeling niet minder gunstig is dan die voor het personeel van de federale ministeries.

Voor ons is de toepassing van de regels voor de haard- en standplaatstoelage van het VPS op het personeel van de gemeenten en de provincies dan ook niet problematisch. Met het oog op de duidelijkheid en de rechtszekerheid is het echter wenselijk dat expliciet vast te stellen.

3.2. Kinderbijslag

De kinderbijslag van het gemeente- en provinciepersoneel wordt in eerste instantie geregeld in de samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders van 19 december 1939. Artikel 32 van die wet bepaalt dat de Koning per 1 oktober 1985 een bijzondere compensatiekas opricht (de Rijksdienst voor sociale zekerheid van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten of RSZPPO), waarbij de gemeenten en de provincies, evenals de openbare instellingen die ressorteren onder de gemeenten en provincies, alsook de verenigingen van gemeenten van rechtswege zijn aangesloten. De RSZPPO beheert en betaalt dan ook de kinderbijslagen voor het gemeente- en provinciepersoneel.

Artikel 148 van de Nieuwe Gemeentewet en artikel 72 van de Eenheidswet leggen daarnaast expliciet de band met de regeling voor het personeel van de ministeries, in casu de federale ministeries, voor de voorwaarden. Die voorwaarden worden nader gespecificeerd in het koninklijk besluit van 26 maart 1965 betreffende de kinderbijslag voor bepaalde categorieën van het door de staat bezoldigd personeel, dat dus ook de jure van toepassing is op het personeel van gemeenten en provincies.

Relevant zijn in dat verband de bepalingen van het genoemde koninklijk besluit van 26 maart 1965 van artikel 1, tweede lid, over de rechthebbende kinderen van de personeelsleden, en van artikel 5 over de persoon aan wie de kinderbijslag uitbetaald wordt.

Voor de rechthebbende kinderen (art.1, KB van 26-3-'65) zijn deze regels iets gunstiger dan de regels voor de werknemers, vastgesteld in de samengeordende wetten. Krachtens artikel 5 van het genoemde KB wordt de kinderbijslag in principe uitbetaald aan de werknemer samen met het salaris. Krachtens de samengeordende wetten gebeurt de uitbetaling in het stelsel der werknemers daarentegen altijd aan de moeder.

Artikel 148 van de Nieuwe gemeentewet en artikel 72 van de Eenheidswet zijn echter in het bijzonder van belang tegen de achtergrond van artikel 18, derde lid van de samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders. Artikel 18, derde lid van genoemde wet bepaalt : de in artikel 32, eerste lid, bedoelde werkgevers (gemeenten en provincies) worden van rechtswege bij de in dat artikel bedoelde Rijksdienst voor sociale zekerheid van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten aangesloten. Het bedrag en de toe-

kenningsvoorwaarden van de door deze Rijksdienst uitgekeerde kinderbijslag, het kraamgeld en de adoptiepremie zijn *ten minste* even voordelig als die van de bijslagen die door de staat aan zijn personeelsleden verleend worden. Onder ‘de staat’ moet in de context van die wet begrepen worden de ‘federale ministeries’. De gewesten en gemeenschappen worden in de wet immers apart vermeld.

De bepaling ‘*ten minste*’ even voordelig als de bijslagen die door de staat aan zijn personeel worden uitgekeerd, laat in principe de ruimte om daarnaast nog supplementaire voordelen toe te kennen. De bestaande artikelen 148 en 72 van respectievelijk de Nieuwe Gemeentewet en de Eenheidswet leggen hier echter expliciet een beperking op : de kinderbijslag wordt toegekend onder “*dezelfde voorwaarden als aan het personeel der ministeries*”. De poort naar de invoering van supplementaire voordelen is daarmee gesloten. Op die manier- en dat is niet minder belangrijk – zorgen de bestaande artikelen 148 en 72 ook voor de rechtszekerheid voor de rechthebbenden.

– *Specifiek geval : gezinsvakantiegeld*

Artikel 148 van de Nieuwe Gemeentewet en artikel 72 van de Eenheidswet maken ook gewag van gezinsvakantiegeld. De benaming is enigszins misleidend omdat het gezinsvakantiegeld geen deel uitmaakt van de vakantiegeldregeling, maar van de kinderbijslagregeling.

Het gezinsvakantiegeld is immers een inmiddels afgeschafte kinderbijslagregeling, ook gezinsvakantiebijslag genoemd, die ingevoerd werd bij wet van 25 juli 1962, artikel 5, waarbij het toenmalige artikel 73quater van de samengeordende wetten van 19 december 1939 betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders werd uitgebreid. De uitbreiding stelde een verhoogde kinderbijslag vast voor de maand mei van ieder jaar, die werd uitbetaald samen met het salaris van die maand, net zoals het vakantiegeld. Die gezinsvakantiebijslag werd bij het koninklijk besluit nr.131 van 30 december 1982, artikel 10,2° weer opgeheven. Met ingang van 1 januari 1983 bestaat het gezinsvakantiegeld niet meer. De vermelding ervan in de Nieuwe Gemeentewet en in de Eenheidswet is dan ook zinloos geworden.

De overdracht van de bevoegdheid voor de organieke wetgeving over de Vlaamse gemeenten en provincies naar het Vlaamse Gewest betekent echter niet dat het gemeente- en provinciepersoneel voortaan recht heeft op kinderbijslag ‘onder dezelfde voorwaarden als het personeel van het mi-

nisterie van de Vlaamse Gemeenschap’. De materie van de kinderbijslag behoort niet tot de gewestelijke bevoegdheden, maar tot het exclusieve bevoegdheidsdomein van de federale overheid.

– Concreet komt dat erop neer dat :

1° een dergelijke lezing van artikel 148 van de Nieuwe Gemeentewet en artikel 72 van de Eenheidswet niet opgaat voor de kinderbijslagen ; en

2° in een gemeente- of provinciedecreet of in een artikel als onderdeel daarvan, geen plaats is voor een bepaling over de kinderbijslag.

– De wijziging van artikel 148 van de Nieuwe Gemeentewet en van artikel 72 van de Eenheidswet moet dan juridisch-technisch ook zo geconcipieerd worden dat :

1° er geen bevoegdheidsoverschrijding ontstaat ;

2° de samenhang met *artikel 18, derde lid* van de samengeordende wetten van 19 december 1939 betreffende de kinderbijslag der loonarbeiders, dat specifiek voor de provincies en gemeenten vaststelt dat het bedrag en de toekenningsvoorwaarden uitgekeerd door de RSZPPO, “ten minste even voordelig zijn als die van de bijslagen welke door de Staat aan zijn personeelsleden verleend worden” behouden blijft ;

3° de bestaande harmonisering met de kinderbijslagen voor het personeel van de federale ministeries behouden blijft. De ratio legis van die harmonisering met de regeling voor het personeel van de ministeries was immers het beheersen van de lokale uitgaven ;

4° dit alles ook duidelijk is voor de betreffende lokale overheden en de rechthebbenden.

3.3. Vakantiegeld

3.3.1. Situatie voor de regionalisering van de organieke wetgeving over gemeenten en provincies

Voor het vakantiegeld van het personeel van de gemeenten is artikel 148 van de Nieuwe Gemeentewet niet het enige wettelijke voorschrift. Bij een aanpassing van artikel 148 moet er dan ook rekening gehouden worden met de relatie met andere

wettelijke voorschriften, anders kan er een chaotische situatie ontstaan. Zo is er een onderscheid tussen het statutaire personeel van de gemeenten en provincies en het contractuele personeel van de provincies enerzijds en het contractuele personeel van de gemeenten anderzijds. Daarnaast is er, enkel voor de gemeenten, nog een onderscheid tussen de gewone contractuele personeelsleden en de gesubsidieerde contractuele personeelsleden.

Het onderscheid tussen het stelsel voor de contractuele personeelsleden bij de provincies en het stelsel voor contractuele personeelsleden bij de gemeenten heeft historische wortels in het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, namelijk in het initiële verschil tussen artikel 9 en 10 van het genoemde koninklijk besluit. Artikel 10, § 2, van dat koninklijk besluit bepaalde toen dat op het personeel van de gemeenten, krachtens een arbeidsovereenkomst in dienst genomen, de RSZ-regeling inzake jaarlijkse vakantie voor werknemers van toepassing is. Voor de statutaire personeelsleden is dat niet het geval. Artikel 9 van datzelfde koninklijk besluit heeft voor het personeel van de provincies nooit een dergelijk onderscheid tussen het vakantiegeld van de statutaire personeelsleden en dat van de contractuele personeelsleden vastgesteld. De wetgever heeft later het genoemde artikel 10 nog gewijzigd en het specifiek voor het vakantiegeld van het contractuele personeel van de gemeenten door aparte regels vervangen. Voor het provinciepersoneel bleef artikel 9 ongewijzigd.

Daarnaast hebben de gecoördineerde wetten betreffende de jaarlijkse vakantie van de werknemers van 28 juni 1971, die van toepassing zijn op personen die onderworpen zijn aan de sociale-zekerheidsregelingen, in artikel 1, tweede lid, 2°, voor hun toepassing de uitzondering geformuleerd voor die “categorieën van personen die met een andere wettelijke jaarlijkse vakantieregeling begunstigd zijn.” De wetgever heeft inderdaad een ander wettelijk stelsel uitgewerkt voor bepaalde categorieën van het overheidspersoneel, onder meer voor het personeel van de gemeenten, van de verenigingen van gemeenten en van de instellingen die ressorteren onder de gemeenten.

Voor de gemeenten heeft de wetgever artikel 10 van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, in 1992 en 1999 gewijzigd. Die wettelijke

regeling komt erop neer dat de gemeenteraad voor het gewone contractuele personeel kan kiezen voor toepassing van het stelsel van het vakantiegeld zoals dat geldt voor de bedienden in de privé-sector, of van het stelsel voor het personeel van de ministeries, zoals voor de vastbenoemden (cfr. infra).

Voor het provinciepersoneel zijn daarentegen artikel 72 van de Eenheidswet en het genoemde artikel 9 van het koninklijk besluit van 28 november 1969 ongewijzigd van toepassing gebleven : het provinciepersoneel ontvangt, ongeacht de rechtspositie, vakantiegeld onder dezelfde voorwaarden als het personeel van de ministeries. Geen enkel personeelslid van de provincies, dus ook niet het contractuele personeelslid, ressorteert dus onder de regeling inzake jaarlijkse vakantie voor werknemers.

- *Het vakantiegeld van het statutaire personeel van de gemeenten en provincies, en van het contractuele personeel van de provincies (artikel 148 van de Nieuwe Gemeentewet en artikel 72 van de Eenheidswet)*

Voor het statutaire gemeente- en provinciepersoneel en voor het contractuele personeel van de provincies zijn de bepalingen van toepassing van het koninklijk besluit van 30 januari 1979 betreffende de toekenning van een vakantiegeld aan het personeel van 's lands algemeen bestuur.

Dit besluit bevat : enkele operationele definities, de bepaling dat het vakantiegeld bestaat uit een forfaitair gedeelte en een variabel gedeelte, de vaststelling van het forfaitaire gedeelte, de berekeningswijze van het variabele gedeelte, de inaanmerking komende prestaties voor de berekening van het vakantiegeld, de berekening van het vakantiegeld bij onvolledige prestaties en de regels voor de cumulatie van vakantiegeld alsook de uitbetalingsdatum.

Niet onbelangrijk is dat artikel 11, § 1, van het genoemde koninklijk besluit van 30 januari 1979 bepaalt dat het vakantiegeld wordt betaald vanaf 1 mei en uiterlijk op 30 juni van het jaar waarin de vakantie moet worden toegekend.

- *Het vakantiegeld van het contractuele personeel van de gemeenten*

Hoewel ditbuiten het bestek gaat van artikel 148 van de Nieuwe Gemeentewet en artikel 72 van de Eenheidswet, wensen wij, althans voorzover we daarvoor bevoegd zijn, oog te hebben voor een sa-

menhangend beleid voor de verschillende personeelscategorieën.

Daarbij wordt rekening gehouden met het onderscheid tussen gewone contractuele personeelsleden en gesubsidieerde contractuele personeelsleden.

– *Gewone contractuele personeelsleden*

De wet van 25 januari 1999 houdende sociale bepalingen heeft de wet van 26 juni 1992 houdende sociale en diverse bepalingen in volgende zin gewijzigd: “De personeelsleden van de gemeenten, de verenigingen van gemeenten en de instellingen ondergeschikt aan de gemeenten, andere dan de gesubsidieerde contractuele personeelsleden bedoeld in het koninklijk besluit nr 474 van 28 oktober 1986 tot opzetting van een stelsel van door de staat gesubsidieerde contractuelen bij sommige plaatselijke besturen, die niet in vast verband benoemd zijn, worden onderworpen ofwel aan het stelsel van de jaarlijkse vakantie bedoeld in het koninklijk besluit van 30 januari 1979 betreffende de toekenning van een vakantiegeld aan het personeel van ’s lands algemeen bestuur ofwel aan het stelsel van de jaarlijkse vakantie bedoeld in titel III van het koninklijk besluit van 30 maart 1967 tot bepaling van de algemene uitvoeringsmodaliteiten van de wetten betreffende de jaarlijkse vakantie der loonarbeiders. Het komt de gemeenteraad toe te bepalen welk stelsel van de jaarlijkse vakantie van toepassing is.”

Voor het gewone contractuele personeel bepaalt de gemeenteraad dus de keuze tussen de vakantiegeldregeling voor het statutaire personeel van de ministeries, lees hier federale ministeries, of het stelsel van het vakantiegeld zoals dat geldt voor de bedienden van de privé-sector.

– *Vakantiegeld van de gesubsidieerde contractuele personeelsleden (Artikel 8, eerste lid, 2° van het koninklijk besluit 474 van 28 oktober 1986 tot opzetting van een stelsel van door de staat gesubsidieerde contractuelen bij sommige plaatselijke besturen)*

De basisregel voor het vakantiegeld voor de gesubsidieerde contractuele personeelsleden werd vastgelegd in artikel 8, eerste lid, 2° van het koninklijk besluit nr.474 van 28 oktober 1986 tot opzetting van een stelsel van door de staat gesubsidieerde contractuelen bij sommige plaatselijke besturen.

Artikel 8 luidt als volgt :

- “Het plaatselijk bestuur betaalt aan de gesubsidieerde contractueel die vakantie neemt :

1° de normale bezoldiging voor de vakantiedagen ;

2° een toeslag die ten minste gelijk is aan het vakantiegeld toegekend aan het vastbenoemde personeel van de rijksbesturen.”

Omdat dit genummerde koninklijk besluit wegens de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest sinds de staatshervorming van 1988 een Vlaamse bevoegdheid is (zie artikel 6,§ 1,IX,2°, wedertewerkstellingsprogramma’s van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen), moet de term ‘rijksbesturen’ hier inmiddels gelezen worden als ‘ministerie van de Vlaamse Gemeenschap’.

In het koninklijk besluit van 30 maart 1987 tot uitvoering van artikel 8 van het koninklijk besluit nr. 474 van 28 oktober 1986 tot opzetting van een stelsel van door de staat gesubsidieerde contractuelen bij sommige plaatselijke besturen werd de regeling van artikel 8 overgenomen en verder geëxpliciteerd. Het koninklijk besluit van 30 maart 1987 bepaalt dat de gesubsidieerde contractuele personeelsleden, naast de normale bezoldiging van de vakantiedagen, een toeslag krijgen die minimum gelijk is aan het vakantiegeld, toegekend aan de vastbenoemde rijksambtenaren en berekend en uitbetaald wordt overeenkomstig het koninklijk besluit van 30 januari 1979 betreffende de toekenning van een vakantiegeld aan het personeel van ’s lands algemeen bestuur.

Het resultaat hiervan is dat de gesubsidieerde contractuele personeelsleden bij de gemeenten hetzelfde vakantiegeld ontvangen als het statutaire personeel van de gemeenten.

3.3.2. Nieuwe situatie voor het statutaire gemeentepersoneel en het statutaire en contractuele personeel van de provincies

De bevoegdheidsoverdracht van de organieke regelgeving naar het Vlaamse Gewest heeft een belangrijke, automatische financiële impact.

Voor het vakantiegeld zou bij een ongewijzigd beleid vanaf 2002 voor het statutaire gemeentepersoneel en voor het statutaire en contractuele perso-

neel van de provincies de regeling van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap van toepassing worden. De regeling van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap wordt echter gewijzigd als gevolg van het intersectoraal akkoord 2001-2002 en de sectorale akkoorden ter uitvoering daarvan.

– *Vakantiegeld in het intersectoraal akkoord 2001-2002*

Protocol nr. 125/1 van 21 juni 2001 betreffende het intersectoraal akkoord 2001-2002, gesloten in het Gemeenschappelijk Comité voor alle overheidsdiensten (Comité A) legt in punt A2 in de volgende maatregelen vast :

“Voor het vakantiegeld schrijven de overheden zich in het perspectief van de gelijkschakeling met de privé-sector in, namelijk 92% van een bruto maandloon.

In dit intersectoraal akkoord wordt als minimumobjectief 65% van het bruto maandloon vastgelegd. Sectoraal zal onderhandeld worden over de tussenstappen tussen het huidig vakantiegeld en het gestelde objectief, evenals de modaliteiten van uitvoering.

Deze onderhandelingen zullen, eventueel verschillend per niveau, een vakantiegeld toekennen tussen 65% en 92% van een bruto maandloon. Bij de sectorale onderhandelingen zullen de overheden prioritair aandacht besteden aan het vakantiegeld voor de niveaus 3 en 4 (en bij ontstentenis ervan hun equivalenten). Dit eindresultaat zal voor alle niveaus bereikt worden uiterlijk in de loop van het begrotingsjaar 2009.”

– *Het vakantiegeld in het Vlaamse en in het federale sectoraal akkoord ter uitvoering van het intersectoraal akkoord 2001-2002*

De verschillende overheden (de Vlaamse en de federale) hebben inmiddels in de door de syndicale wetgeving aangestelde comités op de een of andere wijze sectorale akkoorden gesloten, onder meer ter uitvoering van de bovengenoemde intersectorale afspraak 2001-2002 over de verhoging van het vakantiegeld van hun personeel.

In eerste instantie zijn hier de beleidsengagementen van de Vlaamse regering t.a.v. het vakantiegeld van het personeel van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap van belang. Het sectoraal akkoord 2001-2002 van 8 november 2001 dat binnen het sectorcomité XVIII werd gesloten, stelt de hele evolutie van het vakantiegeld vast. De concrete

evolutie van de procentuele stijging van het vakantiegeld per niveau werd weergegeven in de omzendbrief van de Vlaamse minister van Ambtenarenzaken van 29 november 2001 betreffende de voorlopige uitvoering van het sectoraal akkoord 2001-2002.

De stijging van het vakantiegeld zal voor het personeel van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap als volgt verlopen :

	2002	2003	2004
A4-A3-A2a-A2	55%	70%	92%
A1-B2-C2	65%	80%	92%
B1-C1-D2	75%	92%	
D1-E1	92%	92%	

De Vlaamse regering wijzigt dus sneller dan afgesproken in het intersectoraal akkoord (uiterste datum voor de limiet van 92% is 2009) het bedrag van het vakantiegeld voor haar personeel. De planning tot en met 2004 houdt tegelijkertijd wel een ‘voorafname op latere sectorale afspraken’ in. Om deze sectorale afspraak uit te kunnen voeren, zal het VPS aangepast worden.

Door de bevoegdheidsoverdracht ontstaat er een situatie waarin dit gewijzigde VPS met de nieuwe regels voor het vakantiegeld, ook de jure – dus zonder interventie van de lokale raden – van toepassing zal zijn op de bovengenoemde personeelscategorieën van de provincies en gemeenten. Dat is op zeer korte termijn het geval namelijk voor het jaar 2002. De korte termijn wordt nog duidelijker als men weet dat het vakantiegeld uitbetaald wordt in mei.

De Vlaamse regering berekende dat een toepassing van de toekenningspercentages van het vakantiegeld bij het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap op het lokale personeel tot de volgende extra kosten zou leiden voor de verschillende lokale overheden waarop de regeling van toepassing zou zijn. In de berekening werd het personeel van de OCMW's en van de instellingen die eronder ressorteren (RVT en ziekenhuizen) mee verrekend. Het is immers zo dat de wijziging van de regels inzake het vakantiegeld voor het gemeentepersoneel door artikel 42 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn ook rechtstreeks een impact heeft op het statutaire OCMW-personeel en op de gesubsidieerde contractuele personeelsleden bij de OCMW's.

Voor het jaar 2002 leidt de eerste stap in de procentuele vaststelling van het vakantiegeld volgens de regels van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap tot het volgende resultaat :

- een extra uitgave van 62.283.237,4646 euro (2.512.449.571 frank) voor het statutaire personeel van gemeenten, provincies, OCMW's, ziekenhuizen en RVT's ;
- een extra uitgave van 8.060.648,6629 euro (325.165.761 frank) voor de gesubsidieerde contractuele personeelsleden van de genoemde overheden.

De totale extra uitgave bedraagt dus 70.324.646,66 euro (2.837.615.332 frank), er is dus een gemiddelde stijging met 498,22 euro (20.098,13 frank) per voltijds equivalent.

Voor het jaar 2003 lopen de cijfers van de extra uitgaven door de toepassing van de regeling van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap op tot :

- 86.801.857,5901 euro (3.501.578.255 frank) voor het statutaire personeel ;
- 10.481.795,9637 euro (422.834.601 frank) voor de gesubsidieerde contractuele personeelsleden.

Voor het jaar 2004 bedraagt, bij een algemene toepassing van een percentage van 92% op 141.188 voltijdse equivalenten, de totale extra uitgave in vergelijking met de huidige uitgaven :

- 89.855.734,4961 euro (3.624.771.344 frank) voor het statutaire personeel ;
- 10.481.795,9637 euro (426.635.195 frank) voor de gesubsidieerde contractuele personeelsleden ;
- De totale extra uitgave bedraagt dus voor statutaire personeelsleden en gesubsidieerde contractuele personeelsleden van gemeenten, provincies, OCMW's en OCMW-ziekenhuizen en RVT's samen 100.430.257,3630 euro (4.051.346.539 frank). Dat is een gemiddelde stijging per FTE van 711,32 euro (28.695 frank).

De cijfers hebben betrekking op het geheel van de genoemde overheden binnen het Vlaamse Gewest. Voor het aantal voltijdse equivalenten en voor de basiscijfers over het vakantiegeld waarop de simulatie betrekking heeft, werd gebruikgemaakt van de gegevens van de RSZPPO voor het jaar 1999. Het gaat in het totaal om 107.212,59 voltijdse equivalenten statutaire personeelsleden bij de gemeen-

ten, provincies, OCMW's, OCMW-ziekenhuizen en RVT's en 33.975,42 voltijdse equivalenten gesubsidieerde contractuele personeelsleden bij dezelfde overheden.

De toepassing van de regels voor het vakantiegeld van het personeel van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap op de lokale personeelsleden zou naast de bovengenoemde extra uitgaven ook enkele andere complicaties meebrengen.

Zo stemt het stelsel van de graden bij het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap niet helemaal overeen met dat van het personeel van de gemeenten en provincies. Daarnaast blijkt uit de cijfergegevens van de RSZPPO dat het huidige procentuele aandeel van het bruto-maandsalaris van het vakantiegeld voor het niveau C van de gesubsidieerde contractuele personeelsleden al hoger is dan de percentages die vanaf 2002 voor dit niveau toegepast zouden worden overeenkomstig de regeling voor het personeel van de Vlaamse Gemeenschap. Een rechtstreekse toepassing van de procenten die gelden voor de vaststelling van het vakantiegeld van het personeel van de Vlaamse Gemeenschap op het personeel van de gemeenten en provincies zou dan ook op praktische en juridische bezwaren stuiten.

De federale regering heeft op haar beurt in het sectoraal akkoord van 29 november 2001 voor het personeel van de federale ministeries eveneens gekozen voor een versnelde uitvoering van de verhoging van het vakantiegeld. Ook daar zal voor het personeel van niveau E, D, en C al in 2002 een vakantiegeld uitgekeerd worden dat 92% bedraagt van een bruto-maandsalaris. Omdat niveau C in dat jaar al een vakantiegeld zal ontvangen dat 92% van het bruto-maandsalaris bedraagt, zou bij een toepassing van de verhogingspercentages die gelden voor de federale ministeries, de extra uitgaven voor de lokale overheden voor het jaar 2002 zelfs nog hoger uitvallen. De nieuwe regels voor het vakantiegeld voor de federale ministeries zijn dus geenszins een juridisch of politiek alternatief voor het statutaire personeel van de lokale sector.

De evolutie van het vakantiegeld bij de federale ministeries is echter wel van belang voor de directe weerslag op het vakantiegeld van het gewone contractuele personeel van de gemeenten (en OCMW's)(zie infra).

We signaleren ook dat er een weerslag zal zijn op het vakantiegeld van het personeel van de gemeentelijke brandweerdiensten. Het personeelsbeleid

t.a.v het brandweerpersoneel is echter een integrale federale bevoegdheid.

- *Situatie van het gewone contractuele personeel van de gemeenten en van de gesubsidieerde contractuele personeelsleden*

Gewoon contractueel personeel van de gemeenten

Voor het gewone contractuele personeel van de gemeenten gelden, zoals reeds vermeld, voor het vakantiegeld de bepalingen van artikel 59 van de wet van 25 januari 1999 houdende sociale bepalingen : het contractuele personeel, ander dan de gesubsidieerde contractuele personeelsleden, is onderworpen “ofwel aan het stelsel van de jaarlijkse vakantie bedoeld in het koninklijk besluit van 30 januari 1979 betreffende de toekenning van een vakantiegeld aan het personeel van ’s lands algemeen bestuur, ofwel aan het stelsel van de jaarlijkse vakantie, bedoeld in titel III van het koninklijk besluit van 30 maart 1967 tot bepaling van de algemene uitvoeringsmodaliteiten van de wetten betreffende de jaarlijkse vakantie der loonarbeiders. Het komt aan de gemeenteraad toe te bepalen welk stelsel van de jaarlijkse vakantie van toepassing is.”

Deze tekst bevat, in tegenstelling tot artikel 148 van de Nieuwe Gemeentewet en 72 van de Eenheidswet, een verwijzing naar een zeer concrete en specifieke regeling, namelijk die van het koninklijk besluit van 30 januari 1979.

De federale overheid zal door het bovengenoemde intersectoraal akkoord 2001-2002 eveneens een nieuwe algemene regeling vaststellen die zal resulteren in een geleidelijke procentuele verhoging van het vakantiegeld tot het maximumpercentage van 92%. Daartoe zal ze het genoemde koninklijk besluit van 30 januari 1979 wijzigen. De gemeenten die ervoor kozen inzake het vakantiegeld niet de regeling van de privé-sector op hun gewone contractuele personeel toe te passen, en kozen voor de voor hen goedkopere regeling van het rijkspersoneel, zullen dan vaststellen dat die keuze op korte termijn duurder wordt en op langere termijn zinledig wordt.

Bovendien zal er een inconsistente situatie ontstaan waarbij voor de statutaire gemeentepersoneelsleden door een wijziging van artikel 148 van de Nieuwe Gemeentewet, voorgesteld in dit voorstel van decreet, de bestaande regeling inzake het vakantiegeld, althans voorlopig, bevroren kan worden, terwijl die voor het gewone contractuele personeel toch zou evolueren op de wijze, beslist door de federale overheid, namelijk door een aanpassing

van het koninklijk besluit van 30 januari 1979 aan het intersectoraal akkoord 2001-2002. Een lezing als zou dit artikel niet langer verwijzen naar de federale regeling, maar naar de Vlaamse regeling kan hier niet toegepast worden. Het gaat nog altijd om een federale wet in de context van een federale bevoegdheid.

Vele Vlaamse gemeenten (en OCMW's) kiezen weliswaar in het kader van de keuze die zij hebben gemaakt, voor de toepassing van de regeling van het vakantiegeld zoals dit geldt voor de bedienden in de privé-sector. Dat is opvallend bij de instellingen die ressorteren onder de OCMW's : de rusthuizen, RVT's en ziekenhuizen. Uit gegevens van de RSZPPO blijkt echter dat een niet te verwaarlozen aantal gewone contractuele personeelsleden van gemeenten (en ook van OCMW's) daarentegen de vakantiegeldregeling van het genoemde koninklijk besluit van 30 januari 1979 heeft.

We stellen vast dat de rechtstreekse verwijzing in artikel 59 van de wet van 25 januari 1999 houdende sociale bepalingen naar het koninklijk besluit van 30 januari 1979 betreffende de toekenning van een vakantiegeld aan het personeel van ’s lands algemeen bestuur problematisch is in het licht van ons beleid inzake het vakantiegeld van het lokale personeel en nemen ons voor de bevoegde federale minister van Sociale Zaken hierover te brieven.

- *Gesubsidieerde contractuele personeelsleden (artikel 8, eerste lid, 2°, KB nr. 474 tot opzetten van een stelsel van door de staat gesubsidieerde contractuelen bij sommige plaatselijke besturen)*

Hoewel de regeling van het vakantiegeld van de gesubsidieerde contractuele personeelsleden geen deel uitmaakt van artikel 148 van de Nieuwe Gemeentewet, heeft de Vlaamse regering oog voor de gevolgen van de wijziging van de vakantiegeldregeling voor het personeel van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap op het vakantiegeld van die personeelscategorie. Dat is belangrijk met het oog op een samenhangend beleid.

Zoals vermeld onder punt 3.3.1 is door de bepaling van artikel 8,2° van het koninklijk besluit nr. 474 tot opzetten van een stelsel van door de staat gesubsidieerde contractuelen bij sommige plaatselijke besturen ook op de gesubsidieerde contractuele personeelsleden de regeling voor het personeel van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap van toepassing. Bij een ongewijzigd beleid zou het vakantiegeld van de gesubsidieerde contractuele personeelsleden dus mee-evolueren met dat van het personeel van het ministerie van de Vlaamse Ge-

meenschap en in dezelfde zin verhogen, met de financiële gevolgen zoals hierboven geschetst.

– *Conclusie*

We nemen m.b.t. het vakantiegeld van het lokale personeel het volgende standpunt in.

We kunnen niet toelaten dat door een juridisch automatisme de lokale overheden geheel onvoorzien met substantiële extra uitgaven voor het vakantiegeld geconfronteerd worden. Bovendien wensen wij de evolutie van het vakantiegeld van het gemeente- en provinciepersoneel te benaderen in samenhang met de evolutie van het hele beloningsbeleid voor het personeel van de lokale sector en daartoe van haar bevoegdheden gebruik te maken. We wensen daarbij, voorzover daartoe bevoegd, ook een consistent beleid te voeren t.a.v. de verschillende personeelscategorieën.

3.4. Samenvatting van de knelpunten

We stellen de volgende juridische, politieke en financiële knelpunten vast bij de huidige tekst van artikel 148 van de Nieuwe Gemeentewet en artikel 72 van de Eenheidswet en bij artikel 8 van het koninklijk besluit nr. 474 van 28 oktober 1986 tot opzetting van een stelsel van door de staat gesubsidieerde contractuelen bij sommige plaatselijke besturen :

- 1° De regeling inzake de haard- en standplaatstoelage van het personeel van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap vertoont een beperkte afwijking van de regeling die tot nog toe van toepassing was in de gemeenten en provincies, namelijk voor de stand disponibiliteit. Door de beperkte financiële impact daarvan, is dat geen bezwaar. Voor de duidelijkheid en de rechtszekerheid is een aangepaste juridische formulering wenselijk ;
- 2° In verband met de kinderbijslag kan de Vlaamse regering niet regelend optreden, noch kan zij de bepaling hierover in de Nieuwe Gemeentewet en in de Eenheidswet opheffen. Bovendien zijn die bepalingen op zich belangrijk voor het inperken van de voorwaarden waaraan de kinderbijslagen worden toegekend. Deze vaststelling heeft gevolgen voor de juridische techniek waarmee artikel 148 van de Nieuwe Gemeentewet en artikel 72 van de Eenheidswet evenals de Provinciewet gewijzigd kunnen worden ;

3° Inzake het vakantiegeld zal het behoud van de bestaande tekst automatisch resulteren in substantiële extra uitgaven voor de gemeenten (en OCMW's) en provincies. Daarnaast rijst nog het probleem van de incompatibiliteit van de regeling van het personeel van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, enerzijds met de bestaande percentages bij de gemeenten, anderzijds met het stelsel van de graden bij de gemeenten en provincies. Belangrijk is ook dat het bestaande juridische mechanisme het politieke prerogatief van de Vlaamse overheid doorkruist om de evolutie van het vakantiegeld te bepalen in relatie tot de totaliteit van het beloningsbeleid voor het personeel van de lokale sector ;

4° Om dezelfde reden als vermeld sub 3 is een aanpassing van artikel 8 van het koninklijk besluit nr. 474 van 28 oktober 1986 tot opzetting van een stelsel van door de staat gesubsidieerde contractuelen bij sommige plaatselijke besturen noodzakelijk ;

5° In verband met het provinciepersoneel is naast de inhoudelijke wijziging van artikel 72 van de zogenaamde Eenheidswet ook nog een integratie in de Provinciewet in verband met de haarden standplaatstoelage en het vakantiegeld wenselijk.

Het voorstel van decreet heeft dan ook de bedoeling deze knelpunten weg te werken. Dat moet overigens gebeuren met ingang van 1 januari 2002, de datum van de overdracht van de bevoegdheid voor de gemeenten en de provincies naar de gewesten.

Ter uitvoering van het nieuwe artikel 148 van de Nieuwe gemeentewet en van het nieuwe artikel 71bis van de Provinciewet zal de Vlaamse regering op korte termijn een besluit van de Vlaamse regering goedkeuren tot vaststelling van het vakantiegeld. De regeling van dit besluit zal mutatis mutandis dezelfde zijn als de regeling die in 2001 van toepassing was op het statutaire personeel van de gemeenten en het statutaire en contractuele personeel van de provincies.

Ter uitvoering van het nieuwe artikel 8, eerste lid, 2°, zal de Vlaamse regering op korte termijn een wijziging aanbrengen in het bestaande koninklijk besluit van 30 maart 1987 tot uitvoering van artikel 8 van het koninklijk besluit nr. 474 van 28 oktober 1986 tot opzetting van een stelsel van door de staat gesubsidieerde contractuelen bij sommige plaatselijke besturen.

4. Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

Krachtens artikel 19, § 1, tweede lid van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen wordt vermeld dat het voorstel van decreet een aangelegenheid regelt waarvoor het Vlaamse Gewest bevoegd is. De bevoegdheid om de ontworpen regeling vast te stellen is verwoord in artikel 6, § 1, VIII, en IX, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, zoals gewijzigd door de bijzondere wet van 13 juli 2001 houdende overdracht van diverse bevoegdheden aan de Gewesten en de Gemeenschappen.

Artikel 2

1° De schrapping van de woorden ‘haard- en standplaatstoelage’ en ‘vakantiegeld’ zorgt ervoor dat in de Nieuwe Gemeentewet de bestaande bepaling met betrekking tot de kinderbijslag (en het gezinsvakantiegeld) onverkort van kracht blijft. Hierdoor wordt de federale bevoegdheid terzake gerespecteerd én ook de bestaande toestand bevestigd, in die zin dat geen andere voordelen toegekend kunnen worden dan de voordelen die van toepassing zijn op het personeel van de federale ministeries. ‘Ministeries’ kan in de context van een federale bepaling op grond van een federale bevoegdheid immers geen andere betekenis hebben.

2° De toevoeging van deze bepaling als tweede lid van artikel 148 vestigt, net als de oude tekst, het recht van het gemeentepersoneel op een haard- en standplaatstoelage. Daarnaast expliciteert de tekst wat impliciet het gevolg is van de regionalisering van de organieke bevoegdheid voor de gemeenten, namelijk dat de regeling voor het personeel van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap van toepassing is. Dat vergroot de rechtszekerheid voor het personeel. We geven hiermee ook aan dat we terzake geen afzonderlijke regeling noodzakelijk achten en er geen bezwaar tegen hebben dat de haard- en standplaatstoelage ook toegekend wordt aan een personeelslid dat zich in de stand beschikbaar bevindt.

3° De toevoeging van deze bepaling als derde lid van artikel 148 bevestigt, net als de oude tekst,

het recht van het gemeentepersoneel op vakantiegeld. Dat is echter niet het vakantiegeld zoals dat, na wijziging van het koninklijk besluit van 30 januari 1979 betreffende de toekenning van een vakantiegeld aan het personeel van 's lands algemeen bestuur ingevolge het intersectoraal akkoord 2001-2002 en het sectoraal akkoord ter uitvoering daarvan, vanaf 2002 toegepast zal worden op het personeel van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Het vakantiegeld wordt integendeel door de Vlaamse regering bepaald.

De automatische koppeling van het vakantiegeld van het lokale personeel aan de regeling van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, door de regionalisering, wordt hiermee doorbroken. We vermijden zo een substantiële stijging van de personeelsuitgaven voor de gemeenten (en OCMW's) en houden beleidsruimte over om het vakantiegeld van het gemeentepersoneel te benaderen als onderdeel van het gehele beloningsbeleid van het gemeentepersoneel.

Artikel 3

De schrapping van de woorden ‘haard- en standplaatstoelage’ en ‘vakantiegeld’ in artikel 72 van de Eenheidswet zorgt ervoor dat de bestaande bepaling met betrekking tot de kinderbijslag (en het gezinsvakantiegeld), onverkort van kracht blijft. Hierdoor wordt de federale bevoegdheid terzake gerespecteerd én de bestaande toestand bevestigd, in die zin dat geen andere voordelen toegekend kunnen worden dan de voordelen die van toepassing zijn op het personeel van de federale ministeries. In de context van een federale wet op grond van een federale bevoegdheid kan ‘ministeries’ geen andere betekenis hebben.

Artikel 4

De invoeging van deze bepalingen in de Provinciewet als artikel 71bis wordt als volgt gemotiveerd :

- de invoeging in de Provinciewet biedt het voordeel van de duidelijkheid ;
- de invoeging als artikel 71bis wordt verantwoord door het feit dat het artikel 71 van de Provinciewet het enige artikel is dat op het provinciepersoneel in het algemeen betrekking heeft. Artikel 71 stelt de bevoegdheid van de

provincieraad vast om de salarissen van het provinciepersoneel te bepalen. De optie voor een apart artikel 71bis wil een parallellisme met de regeling voor de gemeenten realiseren, met name inzake het onderscheid tussen de artikelen 145 en 148 van de Nieuwe Gemeentewet.

Voor de toelichting bij de concrete inhoud van het nieuwe artikel 71bis van de Provinciewet geldt mutatis mutandis dezelfde toelichting als die bij het nieuwe artikel 148 van de Nieuwe Gemeentewet.

Artikel 5

Het oorspronkelijke artikel 8, eerste lid, 2°, verwijst naar het vakantiegeld van het ‘vastbenoemd personeel van de rijksbesturen’, waarbij ‘rijksbesturen’ gelezen moet worden als ‘ministerie van de Vlaamse Gemeenschap’.

De wijziging van het genoemde artikel 8, eerste lid, 2°, beoogt precies hetzelfde als de wijzigingen, voorgesteld voor de Nieuwe Gemeentewet en de Provinciewet, namelijk voorkomen dat de gesubsidieerde contractuele personeelsleden bij de plaatselijke besturen hetzelfde verhoogde vakantiegeld zouden krijgen als het personeel van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, met de financiële extra uitgave als gevolg.

Alleen het eerste lid, 2° wordt gewijzigd. Dat volstaat immers om het genoemde doel op korte termijn te bereiken.

Artikel 6

De formulering van dit artikel komt erop neer dat, ongeacht de datum van publicatie in 2002, het decreet geldt voor het jaar 2002, zonodig ook met terugwerkende kracht.

Dany VANDENBOSSCHE

Dirk DE COCK

Gilbert VAN BAELEN

Cis SCHEPENS

Dirk HOLEMANS

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

In artikel 148 van de Nieuwe Gemeentewet, gewijzigd bij de wet van 16 juli 1993, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

- 1° de woorden “haard- en standplaatstoelage,” en het woord “vakantiegeld” worden geschrapt ;
- 2° twee nieuwe leden worden toegevoegd, die luiden als volgt :

“Het gemeentepersoneel ontvangt een haard- en standplaatstoelage onder dezelfde voorwaarden als het personeel van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Het gemeentepersoneel ontvangt vakantiegeld onder de voorwaarden die door de Vlaamse regering worden bepaald.”.

Artikel 3

In artikel 72 van de wet van 14 februari 1961 voor economische expansie, sociale vooruitgang en financieel herstel, gewijzigd bij de wet van 27 juli 1961, worden de woorden “haard- en standplaats-toelage” en het woord “vakantiegeld” geschrapt.

Artikel 4

In de Provinciewet van 30 april 1836, zoals tot op heden gewijzigd, wordt een artikel 71bis ingevoegd, dat luidt als volgt :

“Artikel 71bis

Het provinciepersoneel ontvangt een haard- en standplaatstoelage onder dezelfde voorwaarden als het personeel van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Het provinciepersoneel ontvangt vakantiegeld onder de voorwaarden die door de Vlaamse regering worden bepaald.”.

Artikel 5

In artikel 8, eerste lid, van het koninklijk besluit nr. 474 van 28 oktober 1986 tot opzetting van een stelsel van door de Staat gesubsidieerde contractuelen bij sommige plaatselijke besturen, vervangen door het koninklijk besluit nr. 511 van 11 maart 1987, wordt 2° vervangen door wat volgt :

“2° een toeslag die ten minste gelijk is aan het vakantiegeld, toegekend aan het vastbenoemde personeel van de betreffende plaatselijke besturen.”.

Artikel 6

Dit decreet heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2002.

Dany VANDENBOSSCHE

Dirk DE COCK

Gilbert VAN BAELEN

Cis SCHEPENS

Dirk HOLEMANS